

การศึกษาทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
- เพื่อศึกษาด้านแรงงานที่มีความต้องการในอนาคต
- เพื่อศึกษาด้านแรงงานที่จะลดความต้องการหรือหายไปในอนาคต
- เพื่อศึกษาทักษะที่นายจ้าง/สถานประกอบการต้องการจากแรงงานไทย

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาปี 2565 โดยศึกษาอนาคต 3-5 ปี 6-10 ปี และ 11-20 ปี

เรื่องเร่งด่วนและสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ

- ความเชื่อของการเกิดโรคระบาดจากเชื้อไวรัส
- ความสามารถในการปรับตัวหลังวิกฤตการณ์โควิด
- นักท่องเที่ยวต่างชาติน้อยลง
- การท่องเที่ยวแบบออนไลน์ e-Commerce
- การสนับสนุนภาคการท่องเที่ยว

วิธีการศึกษา

- ศึกษาข้อมูล เอกสาร/วารสาร - Website
- สำรวจ/รวบรวม - แบบสอบถาม - สัมภาษณ์
- วิเคราะห์/ประมวลผล
- นำเสนอ ผลการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย ที่ทำการสำรวจ

- สถานประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
- องค์กรเอกชนอื่นๆ

ทักษะแรงงานที่ต้องการพัฒนาและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ

- ทักษะในการให้บริการที่ดี (Service mind) / มนุษย์สัมพันธ์ดี
- กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และมีกลยุทธ์การเรียนรู้
- ทักษะด้านภาษา/การพูด/การสื่อสารที่ดี
- การแก้ไขปัญหาจากประสบการณ์/การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม/การพัฒนาตนเองตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

- ภาครัฐควรทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมสัมมนา
- ภาครัฐควรส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเมืองรอง และส่งเสริมประชาสัมพันธ์ธุรกิจท่องเที่ยวของไทยให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง
- กระทรวงแรงงานควรพิจารณาขยายให้สอดคล้องกับภาคธุรกิจอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรร่วมมือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาร่วมกัน เพื่อพัฒนาทักษะของกำลังแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- ควรจัดการอบรมต่อยอดเพื่อเพิ่มทักษะในการทำงาน โดยร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ตำแหน่งงานที่มีความต้องการในอนาคต

- พนักงานรักษาความปลอดภัย
- พนักงานต้อนรับ/เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
- พนักงานขายออฟไลน์ทุกประเภท
- แคชเชียร์/พนักงานเก็บเงิน
- ไกด์ทัวร์ / มัคคุเทศก์

ตำแหน่งงานที่มีความต้องการในอนาคตน้อยลง

- พนักงานทำความสะอาด/แม่บ้าน
- พ่อครัว/แม่ครัว
- พนักงานสปา/นวด
- พนักงานคอมพิวเตอร์/ด้าน IT

โดยศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคตะวันตก

ทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

- แนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด
- ตำแหน่งที่มีความต้องการในอนาคต
- ตำแหน่งที่ต้องการลดลงหรือสูญหายไป
- ทักษะที่นายจ้างต้องการ

วิธีการศึกษา

- ศึกษาเอกสาร
- สำรวจข้อมูล/สัมภาษณ์
- สัมมนา/กลุ่มย่อย

กลุ่มเป้าหมาย

- หน่วยงานภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- สถานประกอบการ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา ปี 2565 โดยศึกษาอนาคต 3-5 ปี 6-10 ปี และ 11-20 ปี

ปัจจัยเร่งด่วนและสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ

- จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การสนับสนุนภาคการท่องเที่ยว
- ความสามารถในการปรับตัวหลังวิกฤตการณ์โควิด
- ความถี่ของการเกิดโรคระบาดจากเชื้อไวรัส

ข้อเสนอแนะ

- ให้หน่วยงานภาครัฐทำงานแบบบูรณาการ
- ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มสตาร์ทอัพ (Startup) ของไทย การให้บริการทำธุรกิจบริษัทท่องเที่ยวออนไลน์ (Online Travel Agent)
- สนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะด้านการพัฒนาระบบความคิด การแก้ปัญหา
- เร่งพัฒนาทักษะแรงงานทั้ง Upskill และ Reskill
- พัฒนาทักษะแรงงานให้กับผู้ประกอบการขนาดเล็ก
- บังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยใช้ มาตรการทั้ง บังคับ ส่งเสริม และจูงใจ

ทักษะแรงงาน ที่สถานประกอบการต้องการ

- ด้านภาษา
- การให้บริการ
- ความคิดสร้างสรรค์
- ความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้
- การบริหารจัดการคน
- การปรับตัวได้รวดเร็ว ยืดหยุ่น
- ความมีเหตุผล คิดอย่างมีแบบแผน

โดยศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคใต้

ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงาน

กรมการจ้างงาน กระทรวงแรงงาน

ช่องทางให้บริการ ข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน

- Facebook: @LMiofThailand Thai Labour Market Information
- TikTok: @LMiofThailand กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน
- Twitter: @LMiofThailand กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน
- YouTube: Thai Labour Market Information
- LINE: @LMiofThailand สถานการณ์ตลาดแรงงาน
- Website: www.doe.go.th/lmia
- Instagram: @LMiofThailand กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน
- Email: lmiiofthailand@doe.go.th
- Phone: 0 2245 1581

กระทรวงแรงงาน
MINISTRY OF LABOUR

สรุปผลการศึกษา | ทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมการจ้างงาน โดยศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงาน ได้จัดทำโครงการศึกษาทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต เพื่อศึกษาทิศทางการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน ใน 6 อุตสาหกรรม ครอบคลุมทั้งภาคการเกษตร ภาคการผลิต และภาคการบริการ ประกอบด้วย

- อุตสาหกรรมเกษตร (เกษตรอินทรีย์)
- อุตสาหกรรมเกษตร (เกษตรอัจฉริยะ ด้านพืช)
- อุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ
- อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ (การขนส่งทางทะเล)
- อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด
- อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

โดยศึกษาแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมดังกล่าว การเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพหรือตำแหน่งงาน (ตำแหน่งงานที่มีความต้องการ/ตำแหน่งงานที่ลดความต้องการหรือสูญหายไป) รวมทั้งสมรรถนะที่นายจ้าง/สถานประกอบการต้องการจากแรงงาน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งใช้ในการแนะนำการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษา หรือผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน

ผลการศึกษาปรากฏตาม Infographics ในแต่ละอุตสาหกรรม โดยผู้สนใจสามารถอ่านรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ได้จากเว็บไซต์ของศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงาน กรมการจ้างงาน (<https://www.doe.go.th/lmia>)

ทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต : อุตสาหกรรมเกษตร (เกษตรอินทรีย์)

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา

- แนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่ออนาคต
- ตำแหน่งงานที่มีความต้องการเพิ่มขึ้นในอนาคต
- ตำแหน่งงานที่จะลดความต้องการในอนาคต
- ทักษะที่สถานประกอบการต้องการในอนาคต

วิธีการศึกษา

- ศึกษาจากเอกสาร
- การสำรวจ
- การสนทนากลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

- ผู้ประกอบการ
- ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา ผลการศึกษาปี 2565 โดยศึกษาอนาคต 3-5 ปี 6-10 ปี และ 11-20 ปี

เรื่องเร่งด่วนและสำคัญที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์

Social กำลังแรงงานสูงวัย สังคมผู้สูงอายุ	Technological เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)	Economic ความสามารถ ในการปรับตัวหลัง วิกฤติการณ์โควิด	Environmental ปัญหาภาวะ มลพิษทาง สิ่งแวดล้อม	Political นโยบายการส่งเสริม ภาคเกษตรปลอดภัย และ เกษตรสีเขียว/อินทรีย์	Values กระแสสุขภาพ อาหารเพื่อสุขภาพ
---	--	---	--	---	--

ตำแหน่งงาน ที่มีความต้องการในอนาคต

- แรงงานที่มีทักษะด้านเทคโนโลยี
- นักปรับปรุงพันธุ์พืช และสัตว์
- นักวิจัย/นักออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- นักธุรกิจด้านอาหาร ผู้นำเข้า-ส่งออก
- นักการตลาดออนไลน์
- ผู้เชี่ยวชาญ/ที่ปรึกษาด้านการทำเกษตรอินทรีย์
- ผู้ตรวจสอบ และรับรองมาตรฐาน
- ช่างเทคนิค ช่างซ่อมบำรุง
- ผู้เชี่ยวชาญด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตร
- นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ตำแหน่งงาน ที่จะลดความต้องการหรืออาจสูญหายไป

แรงงานไร้ฝีมือ/ไร้ทักษะ และไม่มีการปรับตัว

ทักษะแรงงานที่ต้องการ

พัฒนาและจำเป็นอย่างยิ่งต่ออุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์

- กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และมีการเรียนรู้
- ทักษะด้านดิจิทัล
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ความมีเหตุผลคิดอย่างมีแบบแผนในการรับมือกับปัญหา
- การปรับตัวได้รวดเร็ว ยืดหยุ่น และรับมือความเครียดได้ดี
- การคิดเชิงวิเคราะห์และนวัตกรรม

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานภาครัฐและบทบาทของกระทรวงแรงงานต่ออุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์

- รัฐบาลควรผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางเกษตรอินทรีย์
- ดึงคนรุ่นใหม่ให้มาทำเกษตร (Young Smart Farmer)
- มีหลักสูตรด้านการเกษตรเน้นให้ฝึกภาคปฏิบัติมากขึ้น
- จัดให้มีฟาร์มสาธิต แปลงสาธิตของเกษตรกร
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์
- กระทรวงแรงงาน ควรจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานในตำบลอุตสาหกรรมเกษตร (เกษตรอินทรีย์) ดังนี้
- ส่งเสริมการจ้างงาน
- พัฒนาหลักสูตร และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน
- คุ้มครองสิทธิด้านแรงงาน

ทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต : อุตสาหกรรมเกษตร (เกษตรอินทรีย์- ด้านพืช)

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

- แนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่ออนาคต
- ตำแหน่งงานที่มีความต้องการในอนาคต
- ตำแหน่งงานที่จะลดความต้องการหรือสูญหายไป
- ทักษะที่สถานประกอบการต้องการในอนาคต

วิธีการศึกษา

- ศึกษาจากเอกสาร
- แบบสอบถาม
- ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก
- จัดตั้งมณฑลย่อย (Focus group)

กลุ่มตัวอย่าง

- ผู้ประกอบการและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ผู้เชี่ยวชาญด้านเกษตรอินทรีย์

ผลการศึกษา (ผลการศึกษารายปี 2565 โดยศึกษาอนาคต 3-5 ปี 6-10 ปี 11-20 ปี)

ตำแหน่งงานที่มีความต้องการในอนาคต

- นักพัฒนาผลิตภัณฑ์
- ช่างเทคนิคต่างๆ
- นักวิทยาศาสตร์ด้านข้อมูล
- นักวิชาการเกษตร
- นักพัฒนา BI/software /AI/แอปพลิเคชัน
- นักวิเคราะห์
- นักการตลาดออนไลน์
- ผู้ตรวจประเมินแปลง
- ผู้ให้บริการด้านการเกษตร (Service Provider)

ตำแหน่งงานที่จะลดความต้องการหรือสูญหายไป

- แรงงานทั่วไป ที่ไม่พัฒนาหรือไม่มีการปรับตัว
- พ่อค้าคนกลาง

แนวโน้มที่จะกระทบกับการดำเนินธุรกิจ

- แรงงานสูงวัยขึ้น
- Climate Change
- ภัยธรรมชาติ
- ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
- นโยบายภาครัฐ

ทักษะแรงงานที่ต้องการพัฒนาและจำเป็นต่ออุตสาหกรรมเกษตร (เกษตรอินทรีย์- ด้านพืช)

- มีจริยธรรม คุณธรรม รับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม
- ความกล้าที่จะสื่อสารกับผู้บริหาร
- ความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และมีการเรียนรู้
- ความฉลาดทางอารมณ์
- มีความอดทน
- มีความรู้ความเข้าใจในกาทำงานและทักษะงานที่พึงประสงค์
- มีเหตุผล มีแบบแผน ในการรับมือปัญหา
- ทักษะในศตวรรษที่ 21
- ทักษะของผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะ

- ด้านการพัฒนาทักษะแรงงาน** พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและด้านความรู้ทางเกษตรอินทรีย์ควบคู่กันไป
- ด้านนโยบายภาครัฐ** จัดทำมาตรฐานอาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ จัดตั้งศูนย์ one stop service สำหรับเกษตรกรอินทรีย์

โดย : ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ

ทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต : อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรม
- เพื่อศึกษาตำแหน่งงานที่มีความต้องการในอนาคต
- เพื่อศึกษาตำแหน่งงานที่จะลดความต้องการหรือสูญหายไป
- เพื่อศึกษาทักษะที่นายจ้าง/สถานประกอบการต้องการจากแรงงาน

วิธีการศึกษา

- ศึกษาจากเอกสาร
- การสำรวจ
- การสนทนากลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

- ผู้ประกอบการ
- ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา (ผลการศึกษารายปี 2565 โดยศึกษาอนาคต 3-5 ปี 6-10 ปี และ 11-20 ปี)

ตำแหน่งงานที่มีความต้องการในอนาคต

- นักออกแบบสินค้าด้านอาหาร
- นักวิทยาศาสตร์ด้านอาหาร
- นักกฎหมายด้านอาหาร
- บุคลากรด้าน AI

เรื่องเร่งด่วนและสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ

- กำลังแรงงานสูงวัยขึ้น
- ความพร้อมในการรองรับความปั่นป่วนของเทคโนโลยี
- ความสามารถในการปรับตัวหลังวิกฤติการณ์โควิด
- การลดลงของทรัพยากรธรรมชาติ

ตำแหน่งงานที่จะลดความต้องการหรือสูญหายไป

- พนักงานประชาสัมพันธ์
- พนักงานทั่วไป
- พนักงานจำหน่ายสินค้าหน้าร้าน/พนักงานขาย
- HRSSMR

ทักษะแรงงานที่ต้องการพัฒนาและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ

- ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม
- ทักษะด้านดิจิทัล
- ความฉลาดทางอารมณ์
- การคิดวิเคราะห์และนวัตกรรม
- ทักษะด้านภาษา
- ความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และมีการเรียนรู้
- การปรับตัวได้รวดเร็ว ยืดหยุ่น
- ทักษะการบริหารจัดการคน

ข้อเสนอแนะ

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการรองรับต่อผลกระทบ
- กระทรวงแรงงาน สถาบันการศึกษา และสถานประกอบการต้องทำงานร่วมกันเพื่อผลิตคนให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ
- อบรมพัฒนาทักษะฝีมือให้กับแรงงานในตำแหน่งที่จะลดความต้องการ เพื่อให้สามารถทำงานในตำแหน่งอื่น ๆ ได้
- กระทรวงแรงงานต้องมีการกำหนดหลักสูตรอบรมทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

โดย : ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคกลาง

การศึกษาทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต : อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ (การขนส่งทางทะเล)

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา

- แนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมโลจิสติกส์ (การขนส่งทางทะเล)
- ตำแหน่งงานที่มีความต้องการในอนาคต
- ตำแหน่งงานที่จะลดความต้องการหรืออาจจะหายไปในอนาคต
- ทักษะที่นายจ้าง/สถานประกอบการต้องการจากแรงงาน

วิธีการศึกษา

- ศึกษาจากเอกสาร
- การสำรวจ
- การสนทนากลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

- ผู้ประกอบการ
- ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา (ผลการศึกษารายปี 2565 โดยศึกษาอนาคต 3-5 ปี 6-10 ปี และ 11-20 ปี)

เรื่องเร่งด่วนและสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ

- กำลังแรงงานสูงวัย
- การเข้าถึง Internet ที่ด้านราคา แอปพลิเคชันและอุปกรณ์
- การทำธุรกิจแบบ E-Commerce
- การเชื่อมต่อระดับภูมิภาค
- การลงทุนในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมเป้าหมาย
- การย้ายฐานการผลิตไปประเทศอื่น
- การขาดแคลนแรงงานระดับปฏิบัติการ
- การให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน
- ปัญหาภาวะ/มลพิษทางสิ่งแวดล้อม ทั้งในอากาศ น้ำ และดิน

ตำแหน่งงานที่ต้องการในอนาคต

- พนักงานขับรถหกล้อ
- พนักงานขับรถขนส่งตู้สินค้า
- พนักงานตรวจสอบตู้สินค้าบนเรือและหน้าท่า
- พนักงานวางแผนตู้สินค้าขึ้นเรือ
- นักวิเคราะห์ข้อมูล
- นักวิเคราะห์ระบบ
- วิศวกรซ่อมบำรุงเครื่องจักร

ทักษะแรงงานที่ต้องการพัฒนาและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจหรืออาจจะหายไปในอนาคต

- ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม
- การปรับตัวได้รวดเร็ว ยืดหยุ่น และรับมือความเครียดได้ดี
- ด้านภาษา (อังกฤษ จีน)
- กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และมีการเรียนรู้
- ความมีเหตุผล คิดอย่างมีแบบแผน ในการรับมือกับปัญหา
- พนักงานรับและจ่ายเงิน
- พนักงานต้อนรับ
- พนักงานประชาสัมพันธ์
- นักการตลาด
- พนักงานธุรการ

ข้อเสนอแนะ

- ยกระดับศักยภาพของบุคลากรด้านโลจิสติกส์
- เร่งผลิตบุคลากร/พัฒนาทักษะฝีมือในตำแหน่งที่ขาดแคลน
- การสร้างจิตสำนึกให้ผู้ประกอบการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม
- สนับสนุนเงินทุนและเทคโนโลยีให้กับสถานประกอบการ

ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคตะวันออก